

"Şark husumeti İslamın inkişafını boğuyordu, zail oldu ve olmalı. Garp husumeti İslamın ittihadına, uhuvvetine, inkişafına en müessir sebeptir, baki kalmalı." ifadesini açıklar mısınız?

Şark ve Garp tabirleri; doğu ve batı anlamına gelir.

Ayrıca **Şark denilince**; İslamiyet'in ve ekseriyetle diğer dinlerin çıktığı, geliştiği ve yayıldığı mekan ve coğrafya manası da anlaşılır.

Garp denilince de felsefenin ve fikrin çıktığı ve geliştiği yer ve mekan anlaşılır.

Daha sonra dinlerin ve fikirlerin yayılması ve inkişafıyla doğu ve batı medeniyetleri birbirine kavuşmuş ve geçişmiştir. Ancak bu kavuşmalar ve geçişmelerle birlikte, dinin ve felsefenin membaı ve kaynağı olan yerler, merkezi ve asli hüviyetini bir derece zamanımıza kadar korumuştur. Bu yerlerdeki insanların, düşünce, ahlak ve hissiyatları da bu noktada etkilenererek, asırlar geçmekle beraber ihtilat olmuş, ancak imtizaç mümkün olamamıştır. İslamiyet şarka ve orada yaşayanlara temel olmuş ve yön vermiştir. Felsefe ise, garba ve garbın insanlarına temel teşkil ederek onları yönlendirmiştir.

Esasında her iki akımın da imtizaç ve ittihat noktaları mümkündür. İşte bu mümkün olan noktaları deruhte edenler, maddesiyle ve manasıyla teali ve terakki etmişler. Bu homojen yapı sayesinde dünyada ve ukbada muvaffakiyetler temin edilmiştir.

Her iki akımın birleşmediği ve ayrıldığı yerlerde ise; din ve ahlak Şarka esas olmuş, felsefe ve fikir ise Garba münhasır kalmıştır.

Bu sebeple dinden mahrum olan felsefe; zulme, ahlaksızlığa, dalalete ve mimsiz medeniyete hizmet etmiş. Fikirsiz ve fensiz kalan İslamiyet ise; maalesef taassuba, fitneye ve gericiliğe alet edilmiştir. Zira her şeyin, mutlaka örnek alınıp ve istifade edileceği bir hak noktası ve hakikat cephesi vardır.

Bunları bir araya getirip beşerin huzur ve sükununda ortak payda oluşturup, temel yapmak mümkündür. Bu mesele şimdiye kadar bazı zamanlarda kısmen tahakkuk etmiş ise de, hakkıyla istikbalde zuhur edeceğini muazzez Üstadımız müjdelemiştir. Hakiki medeniyetin, doğru İslamiyet'le ittihat ve imtizacından, umumi bir huzur ve güvenin zuhur edeceğini ve dünyanın ahlaksızlık, zulüm ve dalaletten kurtulacağını ifade etmektedir.

"İşte şark husumeti İslam'ın inkişafını boğuyordu zail oldu ve olmalı." ifadesi ile İslamiyete ve Müslümanlara karşı, şimdiye kadar yapılan

zulümlerin, düşmanlıkların ve itirazların, inşallah zamanla izale olduğunu ve istikbalde tamamen izale olacağını söylüyor. İnsanlık aleminin, Müslümanlardaki yanlış İslamiyet'in tezahürüyle; İslamiyete mesafe koymasının, bazılarının daha ileri giderek zulm etmesinin ve menfaatları icabı İslam alemine ve o coğrafyaya zarar vermelerinin çok ciddi mahzurları olduğu ve dünya barışını menfi manada etkilediğini bu veciz cümle ile ifade ediyor.

Ayrıca Müslümanların birbirlerine karşı çarpışmaları ve muhalefetleri de şark husumeti bağlamında nazara verilerek, bunun hariçteki zalimlerin ve ehli dalaletin işine yaradığını ve onlara müdahale etmek için zemin hazırladığını nazara vererek, bu iki noktada İslam'ın merkezine ve alemi İslama husumetin hem insanlığa hem de kardeşliğe, uhuvvete ve dünya barışına ciddi manada zarar verdiğini müşahede etmiş. Bunun ilacının ise, Şark husumetinin izalesine bağlı olduğunu söylemiştir. Ve herkesin Şarka muhabbetle ve sevgiyle yaklaşması sayesinde insanlığın huzurunun ve dünya düzeninin mümkün olacağını ifade ederek, Şark husumetinin ise bütün bunları tar-u mar edip, felaketin fitilini ateşlediğini ibretle nazarımıza veriyor.

Garp husumeti ise; garbın coğrafyasına ve insanlarına değildir. Ancak garbın dinsiz felsefeden gelen ve menfaat çarkı üzerine kurulan, mimsiz medeniyetin esası olan zulüm, dalalet, ahlaksızlık ve çıkarıcı zihniyetine karşı husumeti, adaveti ve mesafe koymayı tavsiye etmektedir.

Esasında bu özellikler garba ait sadece ona münhasır şeyler değildir. Fakat asırlarca ruhsuz medeniyet, Garp insanını bu vasıflarda ve ahlaklarda yetiştirdiği için, adeta Garbın olmazsa olmazı anlamına gelmiştir.

İşte Üstadımız "**Garp husumeti**" derken bu noktalara dikkat çekiyor. Müslümanların ve insan aleminin ortak hasmı olan ve garpla özdeşleşmiş, yukarıdaki hususiyet ve özelliklere husumetin devam etmesini faydalı ve hayırlı görüyor.

Zira Üstadımız garbı ikiye ayırmaktadır. Fenne ve teknolojiye kuvvet veren Garba, kapılarımızı açmayı ve takdir etmeyi tavsiye etmiştir. Ancak aynı Garbın ve Avrupa'nın kötü ahlakını, zulmünü ve dalaletini reddetmiş ve bu hususta İslam aleminin uyanık olmasını tavsiye etmiştir.

İşte bu uyanıklık sayesinde, İslamiyetin ve Müslümanların muhafaza edileceğini, dinlerin ve Müslümanların aralarındaki husumete medar meselelerin kalkacağını, Müslümanların uhuvvet ve birliğinin bu şekilde korunacağını ve neticede, dünya barışına hizmet edileceğini ifade etmektedir.

Üstad Hazretleri "**Avrupa ikidir**" diyerek meseleyi şöyle izah ediyor:

"Yanlış anlaşılmasın, Avrupa ikidir. Birisi, İsevîlik din-i hakikîsinden aldığı feyizle hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeye nâfi san'atları ve adalet

ve hakkaniyete hizmet eden f nunları takip eden bu birinci Avrupa'ya hitap etmiyorum. Belki, felsefe-i tabiiyenin zulmetiyle, medeniyetin seyyi tini meh sin zannederek beşeri sef hete ve dal lete sevk eden bozulmuş ikinci Avrupa'ya hitap ediyorum."(1)

Bugün insan haklarını ve dini özgürlüklerini Avrupa'nın müspet tarafı yaymaya çalıŐırken, baskıcı ve dikta rejimler diyarı olan İslam  lemi'nin münafıkları ya da dinsizleri bunu istemiyor.

Mümin ferasetli olmalıdır. Avrupa BirliĐi bizim için baskı ve zulümlerin kalkmasında bir araç, bir faktördür. Ya baskıcı yönetimlerin elinde ezileceksin, ya da  zg rl k  Avrupa BirliĐi ile kimliğini özgürce yaŐayacaksın. Biz Avrupa'nın menfi yüzüne değil müspet yüzüne taraftarız.

Üstad'ın "**Garp düŐmanlıĐı baki kalmalı**" dediği Őey, Avrupa'nın dinsiz felsefeden beslenen emperyalist yüzüdür, yoksa insanlığa hizmeti esas alan müspet yüzü değildir.

(1) bk. [Lem'alar, On Yedinci Lem'a, BeŐinci Nota.](#)